

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Remissvar gällande samråd om ny regional utvecklingsplan

Kommunens synpunkter på samrådsförslaget

Danderyds kommun har utöver Stockholm Nordosts (Stono) kommungemensamma yttrande följande synpunkter på samrådsförslaget.

RUF:s påverkan för framtida projekt

För tillfället pågår flera större planeringsprojekt inom Danderyds kommun där både kommun, region och stat är huvudaktörer.

Utveckling av Danderyds sjukhus

För Danderyds sjukhus, som ses som det viktigaste akutsjukhuset i norra delen av länet, har gällande detaljplan överskridits när det kommer till byggrätter. Idag pågår planarbete för att skapa planmässiga förutsättningar för utveckling på lång sikt och säkerställa robusta försörjningssystem och lokaler för dagens och framtidens vårdbehov.

Danderyds sjukhus är redan idag en av Stockholmsregionens mest trafikerade kollektivtrafikknutpunkter och dess betydelse kommer att bli än mer viktig i framtiden. Detta måste synliggöras i kommande RUF:s, särskilt då detaljplanearbete för Danderyds sjukhus syftar till att utveckla vårdverksamheten vilket medför konsekvenser på bland annat kollektivtrafikförsörjningen i området. Detta påpekade Danderyd redan i sitt yttrande till regionen daterat 2023-11-24 gällande RUF:s-processen och dess innehåll.

Kommunen anser fortfarande att det i samrådsförslaget inte är tillräckligt tydligt formulerat vad regionens avsikt för området vid Danderyds sjukhus är, särskilt då områdets framtida utvecklingsinriktning är en central del för att uppfylla RUF:s intentioner gällande vården i regionen.

Kommunen vill uppmärksamma regionen om att det i det framtagna planprogrammet för Danderyds sjukhus beskrivs att "sjukhuset bedöms av Region Stockholm som mycket viktigt även i framtiden. Region Stockholm ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling i Stockholms län". Danderyds kommun anser att denna fråga bör få samma dignitet i RUF:s:en, särskilt som det berör regionens ansvarsområden.

Genom att området vid Danderyds sjukhus får en ökad dignitet i RUF:s:en kommer det underlätta framtida investeringsprocesser för såväl regionen som kommunen i exempelvis nationell plan för projekt som berör detta område.

Kommunstyrelsen

Platsutveckling Danderyd

Utöver detaljplanarbetet för Danderyds sjukhus pågår en utredning gällande "Platsutveckling Danderyd" i området mellan Danderyds sjukhus/Mörby station och Inverness/Mörby centrum/Danderyds kyrka. Inriktningen för utredningen syftar bland annat till att komplettera verksamheterna i sjukhusområdet och Stockholmsregionens klusterbildning av life sciencesektorn. Detta område utgör stora delar av Stockholm Nordosts prioriterade fråga för "Bytespunkt Danderyd och förbättrad framkomlighet på E18".

Kommunens bedömning är att ett kluster av life scienceverksamhet med koppling till Danderyds sjukhus skulle vara gynnsamt, med tanke på life science-sektorns starka ställning regionalt, nationellt och internationellt. Detta skulle främja kunskaps- och forskningsutveckling i Sverige och ge regionen tillgång till långsiktig utveckling av vårdtjänster, stärka den lokala arbetsmarknaden och förbättra servicen för Danderydsborna.

Då detta område ligger i direkt anslutning till Danderyds sjukhus anser Danderyds kommun att en mer ingående beskrivning av regionens planer för området är betydelsefullt även för kommunens fortsatta utredningsarbete gällande platsutveckling Danderyd.

Bytespunkt Danderyd och förbättrad framkomlighet på E18

Utvecklingen av infrastruktur och kollektivtrafik är en nyckelfråga för de två planeringsprojekten Utveckling av Danderyds sjukhus och Platsutveckling Danderyd, men också för tvärkoppling västerut för norrortskommunerna mot Solna, Sundbyberg och Sollentuna.

En utvecklade kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar som möjliggör effektiva byten mellan olika trafikslag ger framtida utvecklingsmöjligheter för Danderyd som knutpunkt och bytespunkt, vilket kommunen anser bör framgå i RUFs:en.

Danderyds kommun vill även i sammanhanget lyfta fram den pågående åtgärdsvalsstudien för E 18 som Trafikverket genomför tillsammans med regionen samt Täby och Danderyds kommun som även den är viktig för ovan nämnda projekt.

Kapacitetsstark kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är som tidigare nämnts en framgångsfaktor för ovanstående projekt. Kommunens bedömning är att en utveckling för kollektivtrafikens förutsättningar vid områdena Danderyds sjukhus, Mörby station och Mörby centrum är nödvändig.

Detta till följd av regionens planer för utvecklingen av sjukhusområdet som kommer leda till att området blir en ännu större målpunkt i regionen. Kommunen anser att det därmed är nödvändigt att RUFs:en visar på hur regionen avser att utvecklingen av området vid Danderyds sjukhus ska omhändertas när det kommer till kollektivtrafikförsörjningen

Kommunstyrelsen

På det mer kortsiktiga planet konstaterar kommunen att det för andra året i rad sker neddragningar av kollektivtrafik i regionen och kommunen. I Danderyd har busslinjer dragits in och turtätheten minskat för såväl bussar som tunnelbana de senaste åren. Vidare har tidigare utredningsförslag om att förlänga Roslagsbanan in till city visat på försämringar för Danderyds kommun. Kommunen har förståelse för den ansträngda ekonomiska situationen i regionen och att avvägningar behöver göras, men konstaterar samtidigt att neddragning av kollektivtrafik inte ligger i linje med RUF:s övergripande mål om att vara "Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i."

Såväl RUF:s som regionens Kollektivtrafikplan 2050 betonar vikten av god kollektivtrafik. Kommunen anser att det är viktigt att såväl planeringen som den faktiska kollektivtrafiken är god och att regionen arbetar för att utveckla kollektivtrafiken.

Plankartan

Kommunen vill framhålla det kommunala planmonopolet vilket innebär att kommunerna bestämmer hur bebyggelseutvecklingen kommer se ut i regionen. Det är därför viktigt att den regionala utvecklingsplanen utgår från kommunernas planer för bostadsbyggande samt var och i vilken omfattning planerad byggnation ska ske. I övrigt anser kommunen att samrådsförslagets plankarta är för detaljerad samtidigt som den inte tar ställning vid olika intressekonflikter. Ställningstagande om platsers strategiska betydelse gällande bebyggelse ska ske inom respektive kommun där kommunerna exempelvis genom översiktsplanen kan ta ställning vid eventuella intressekonflikter.

I Danderyds fall visar exempelvis samrådsförslagets plankarta på ett "strategiskt centrum-läge" för större delar av Stocksunds villastad som av Riksantikvarieämbetet är utpekad som riksintresse för kulturmiljövård. Att undvika dessa intressekonflikter bör vara centralt för en plankarta.

Kommunen noterar att samrådsförslagets svaga gröna samband skiljer sig åt från gällande RUF:s. Danderyd ser positivt på att ett nytt svagt grönt samband identifierats längs Stora- och Lilla Värtans kuststräckning. Däremot har två svaga samband tagits bort. Dessa är det tidigare svaga sambandet över E 18 mellan Rinkebyskogen och Altorpsskogen, samt det svaga samband som går längs Rösjökilen. Danderyds kommun har inte delgivits någon motivering om detta och anser att dessa svaga gröna samband bör återinföras till granskningsskedet.

Kommunen noterar även att det spårreservat som pekas ut i Rinkebyskogen i gällande RUF:s är borttaget i samrådsförslaget. Detta är positivt då kommunen har inrättat ett naturreservat för delar av Rinkebyskogen.

Kommunstyrelsen

Regionala cykelstråk

I kartbilagan för regionala cykelstråk med måläret 2060 återfinns de regionala cykelstråken längs E 18 och Edsbergsvägen (Väg 262), samt en sträckning över Edsviken.

För det regionala cykelstråket längs E 18 kommer detta att utredas vidare inom ramarna för den påbörjade åtgärdsvalsstudien kring E 18 som Trafikverket ansvarar för. Kommunen ser ett behov av att tillsammans med regionen och staten finna lämpligaste dragning av denna sträcka som i denna karta endast har en grov schablondragning längs E 18.

För Edsbergsvägen (Väg 262) har sträckningen tidigare ingått i nationell plan men behov av omprojektering har försenat processen. Kommunen är angelägen om att denna process återupptas tillsammans med Trafikverket och regionen.

För regionalt cykelstråk över Edsviken har regionen ännu inte presenterat något konkret förslag för kommunen att ta ställning till. Kommunen ser positivt på dragningar av cykelstråk längs E 18 och Edsbergsvägen och önskar fortsatt dialog kring dessa sträckningar mellan region, stat och kommun. Kommunen förhåller sig frågande till lämpligheten, behovet av och effektiviteten i att dra ytterligare ett cykelstråk över Edsviken, men ser positivt på framtida diskussioner om hur målpunkterna kan bindas samman i framtiden.

I övrigt anser kommunen att samtliga trafikslag ska bejakas i den regionala utvecklingsplanen. Människor ska ha möjlighet att själva välja trafikslag.

Bebyggelsemål

Tidigare regionalt mål för Danderyd om cirka 300 färdigställda bostäder per år har i samrådsförslaget minskat till 200 bostäder fram till år 2040 och därefter mellan 100–200 bostäder för åren mellan 2040-2060.

Danderyds kommun anser att samrådsförslaget inte bör ha kommunspecifika mål avseende bebyggelse. Utifrån förutsättningarna är det dock positivt och rimligt att regionens mål för kommunen har minskat. Detta särskilt med hänsyn till det förändrade läget för bostadsmarknaden där färdigställandetakten har minskat kraftigt i regionen till följd av bland annat rådande konjunktur och förändrad efterfrågan för bostäder i spåren av förändrade demografiska förutsättningar.

Danderyds kommun vill, med hänvisning till det kommunala planmonopolet, framhålla att den regionala utvecklingsplanen bör utgå ifrån kommunernas planer för bostadsbyggande samt var och i vilken omfattning planerad byggnation ska ske. Danderyds kommun är en av de mest tätbefolkade kommunerna i regionen och förutsättningar för tillkommande byggnation är därmed begränsade. Kommunen eftersträvar i första hand fler småhus, vilket resulterar i lägre bebyggelsetal och en mer småskalig utveckling än vad som föreslås i samrådsförslaget.

Kommunstyrelsen

Sammanfattningsvis anser Danderyds kommun att regionens mål för bostadsbyggande i Danderyd ska överensstämma med kommunens kommande riktlinjer för bostadsförsörjning.

Energi

Danderyds kommun är en av Sveriges mest elbilstäta kommuner med en förhållandevis högt utvecklad laddinfrastruktur.

Kommunen önskar att regionens perspektiv för robusthet för att hantera kriser och minska risken för störningar utan större avbrott i Stockholmsregionens tekniska försörjning förtydligas. Särskilda frågor som inte beaktas i samrådsförslaget är exempelvis lagring av förnybar energi, samt batterilagring och lagring av el för att exempelvis upprätthålla drift av elfordon. Kommunen saknar även en övergripande plan för hur utvecklingen av laddinfrastruktur ska ske inom regionen.

Grönstruktur

Förutom det som nämnts tidigare under rubriken ”Plankartan” ser kommunen ett behov av att texten om grönstruktur preciseras ytterligare. Exempelvis har Danderyd som utmaning att värdefulla äldre träd i många fall växer på privata fastigheter och inte är tillräckligt väl skyddade. Här önskar kommunen ett tydligare ställningstagande från regionens sida gällande grönstrukturens värde i planeringen.

Övriga synpunkter

Förutom ovanstående synpunkter ges inspel på regionens önskemål enligt missiv.

Synpunkter för styrkor och utmaningar

Kommunen anser att RUFs:en beskriver regionens styrkor och utmaningar väl och har inga synpunkter på dessa.

Synpunkter för Vision, mål och prioriteringar

Kommunen önskar att RUFs:en får en tydligare koppling till de globala målen för exempelvis mål och indikatorer för uppföljning.

Vidare kan målformuleringar för hållbart byggande och klimatanpassning som främjar hälsosamma livsmiljöer utvecklas.

Specifikt för klimatanpassning kan ett nytt mål införas om att andelen förorenade område i regionen ska minska. Detta mot bakgrund av regionens ambitiösa arbete inom förorenade områden.

För masshantering finns behov av material centralt medan deponier och masshanteringsplatser ofta är placerade långt ut i regionen. Masshanteringsplatser som tillåts finnas under kortare perioder kan vara ett alternativ för att öka återvinning och minska transporter och klimatpåverkan. Detta skulle kunna ingå i RUFs:en som ett förhållningssätt.

Kommunstyrelsen

*Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för
samverkan*

Som nämnts pågår ett flertal processer där både kommun, region och stat är inblandade. Dessa projekt bedöms ge såväl lokal som regional nytta och det är viktigt att det finns en samsyn i dessa parallella processer.

Danderyds kommun anser att regionens process när det kommer till framtagandet av RUF:s:en har fungerat väl och ser fram emot ett fortsatt samarbete med regionen inför granskningskedet.

Johanna Hornberger
Kommunstyrelsens ordförande